

M.p., czwartek, 27 kwietnia 1944 r.

Nr 72

ROZMOWA PREM. MIKOŁAJCZYKA ZE STETTINIUSEM

Londyn, 26.IV. Dzisiejszy "Daily Telegraph" donosi, że premier Mikołajczyk wziął udział w śniadaniu u premiera Churchilla; na śniadaniu tym premier Mikołajczyk odbył dłuższą rozmowę z amerykańskim podsekretarzem stanu dla spraw zagranicznych, Stettiniusem. Dziennik podaje, że min. Stettinius nie wywierał na premiera Mikołajczyka żadnej presji w kierunku natychmiastowego wyjścia z obecnego impasu w stosunkach polsko-sowieckich, lecz zainteresował się żywo przedstawionym mu przez premiera polskiego obrazem sytuacji w tym zakresie. Min. Stettinius zamierza przedstawić mu przez premiera Mikołajczyka naświetlenie sytuacji podać do wiadomości prezydentowi Rooseveltowi. W zakończeniu "Daily Telegraph" pisze: "Jasnym jest, że premier Churchill uważa zatarg polsko-sowiecki za jeden z najważniejszych problemów, jakie rozwiązać muszą narody zjednoczone."

Armia Krajowa niszczy

LINIE KOLEJOWE NA TYŁACH FRONTU

Londyn, 26.IV. Polska armia podziarna zadała dotkliwy cios komunikacji niemieckiej na tyłach frontu lwowskiego. Ogłoszono dziś w Londynie, że z rozkazu Naczelnego Wodza przeprowadzono działania o wielkim znaczeniu, dzięki którym przerwane zostały dostawy niemieckie na front lwowski w krytycznym dla Niemców momencie, gdy przeprowadzają oni przeciwnatarcia. Oddziały armii krajowej wysadziły most kolejowy na rzece Wisłok w odległości 20 km na pń.-zachód od Jarosławia. Jednocześnie w odległości 20 km na zachód od Jarosławia, gdzie linia kolejowa skręca w kierunku Czechosłowacji, wysadzono w powietrze przepusty kolejowe w chwili, gdy przejeżdżał przez nie pociąg z zapasami. Gdy Niemcy sprowadzili na miejsce pociąg reparacyjny, oddziały armii krajowej również wysadziły go w powietrze. W trzy dni po tych zamachach zniszczono linię kolejową koło Sanoka.

Londyn, 26.IV. Jeden z komentatorów londyńskich stwierdza, że świetnie przeprowadzona akcja sabotażowa oddziałów polskiej armii krajowej może mieć poważne znaczenie dla rozwoju sytuacji na froncie w Małopolsce Wschodniej. W ciągu ostatnich 48 godzin nieoczyne były tak ważne dla Niemców połączenia między Lwowem a Krakowem, Berlinem, Wiedniem i Wrocławem. Komentator podkreśla, że żołnierze armii krajowej przeprowadzają ak-

cję sabotażową na wielką skalę nie tylko z narażeniem własnego życia, ale i z narażeniem życia swych rodzin. Ataki Polscy Podziemnej na niemieckie linie kolejowe na zachód od Lwowa są dowodem, że Polska stawia w pierwszym rzędzie wspólny interes narodów zjednoczonych. Akcja ta idzie w ślad za ujawnionymi uprzednio faktami współpracy oddziałów polskich z wojskami sowieckimi w województwie wołyńskim.

SZTOKHOLM O POLSCE PODZIEMNEJ

Sztokholm, 26.IV. Komentator radia Sztokholm oświadczył dzisiaj, że z nadchodzących do Szwecji wiadomości wynika, iż akcja Polscy Podziemnej wzrasta się z każdym dniem. Mimo usiłowań propagandy niemieckiej nastroje wśród ludności polskiej pozostają niezachwiane. W Małopolsce Wschodniej z Niemcami współpracują tylko Ukraińcy. Komentator szwedzki podkreśla, że działania armii krajowej posiadają doniosłe znaczenie, wiążąc znaczną ilość niemieckich sił zbrojnych.

WYNIKI ROZMÓW ANGLO-AMERYKAŃSKICH

Londyn, 26.IV. Dzisiejszy "Times" omawia w artykule wstępnym dotychczasowy przebieg rozmów anglo-amerykańskich, dla odbycia których przybył do Londynu min. Stettinius. Dziennik stwierdza, że konferencje dały wynik całkowicie zadowalający i że osiągnięto porozumienie we wszystkich najważniejszych sprawach. W szczególności opracowany został dokładny plan administracji krajów, które uwolnione będą z pod okupacji niemieckiej, ponadto zaś opracowano w szczególności plan organizacji światowej, mającej na celu zabezpieczenie pokoju.

WOBEC UPORU SZWECJI

Ankara, 26.IV. Z Waszyngtonu donoszą, że sekretarz Stanu, Cordell Hull, oświadczył, iż odpowiedź szwedzka na notę anglo-amerykańską w sprawie wstrzymania dostaw dla Niemców - jest niewystarczająca. W kołach politycznych Waszyngtonu przewidują, że rządy brytyjski i amerykański wystosują do Szwecji jeszcze jedną notę. Jeżeli nie odniesie ona skutku - zastosowane będą środki odwetowe w postaci zmniejszenia wywozu z państw sojusznicznych do Szwecji o 70%. Jednocześnie Szwecja będzie zawiadomiona, że nie może liczyć na pomoc powojenną ze strony Anglii i Ameryki, jaką otrzymają państwa europej-

skie. Stany Zjednoczone nie zamierzają wywierać na Szwecję presji, lecz powinny ona zrozumieć, że sytuacja wojenna jest obecnie zupełnie inna niż przed czterema laty i Sztokholm nie powinien działać pod presją Niemiec. Jednocześnie radio Ankara podaje, że stanowisko rządu szwedzkiego streszcza się w dwóch punktach: 1° Szwecja uważa, że wstrzymanie dostaw do Niemiec stanowiłoby by naruszenie neutralności, 2° Szwecja nie może zerwać układu handlowego z Niemcami, gdyż 80% dostaw otrzymuje z Rzeszy, a tylko 17% z państw sojuszniczych.

SABOTAŻE W DANII NIE USTAJĄ

Sztokholm, 26.IV. Akoja sabotażowa w Danii wzaga się z godziny na godzinę. Na wybrzeżu duńskim zaobserwowano dziś nowe wielkie eksplozje. Masowe aresztowania, przeprowadzane przez Niemców, nie przynoszą żadnych rezultatów. Dziś rano doszło w mieście Roskilde do ostrej strzelaniny między niemieckimi szturmowcami a duńskimi robotnikami. W Kopenhadze aresztowano 25 oficerów duńskich pod zarzutem nadawania za pośrednictwem tajnej radiostacji sygnałów samolotom brytyjskim. Dziś przed południem wysadzona została w powietrze wojskowa radiostacja niemiecka pod Kopenhagą.

HITLER NIEZADOWOLONY Z FASZYSTÓW

Sztokholm, 26.IV. Dzisiejsze dzienniki szwedzkie donoszą, że w czasie ostatniego spotkania Hitler zażądał od Mussoliniego stworzenia nowej armii włoskiej i wysłania 20 dywizji na front wschodni. Hitler zażądał też przeprowadzenia generalnej czystki w nowej partii faszystowskiej, którą Niemcy uważają za "niepewny element". Czystkę tę przeprowadzić na osobiście Hitler.

PODWYŻSZENIE POBORÓW W ARMII BRYTYJSKIEJ

London, 26.IV. Premier Churchill oświadczył dziś w Izbie Gmin, że rząd brytyjski zdecydował podwyższyć pobory i dodatki rodzinne dla żołnierzy sił zbrojnych W. Brytanii.

NIEMCY OBSADZILI PETSAMO

Moskwa, 26.IV. Sowiecka agencja prasowa podaje, że okręg Petsamo (Finlandia północna) obsadzony został całkowicie przez Niemców. Cała administracja w okręgu Petsamo podlega komisarzowi niemieckiemu, wyznaczonemu przez gen. Dietla.

REPRESJE ANTEŻ DOWSKIE NA WĘGRZECH

Berlin, 26.IV. Ogłoszono dziś urzędowo, że okręgi północnych i półn.-wschodnich Węgier uznane zostały za strefę operacyjną, wobec czego 300 tys. Żydów, zamieszkałych na tych terenach, unieszczone w obozach koncentracyjnych. Jednocześnie w Budapeszcie zamknięto 1800 sklepów żydowskich, co stanowi 60% ogólnej liczby sklepów stolicy.

OFENSYWA SOWIECKA W RUMUNII

M.p., 26.IV. Berlin donosi, że ohwilo-wa przerwa w większych działaniach na froncie wschodnim skończyła się. Wojska sowieckie rozpoczęły nową ofensywę nad dolnym Dniestrem. Komunikat rumuński donosi również, że Rosjanie rozpoczęli natarcie na 30-milowym froncie w pobliżu Kiszyniowa. Moskwa nie potwierdziła dotychczas tych wiadomości. Doniesienia sowieckie mówią jedynie o ciężkich walkach wokół Sewastopola.

NALOT NA BRUNŚWIK I KOLONIE

London, 26.IV. Dziś rano około 1000 samolotów amerykańskich przeprowadziło nalot na rejon Brunświku i inne cele w zachodnich Niemczech. Z wyprawy powróciły wszystkie bombowce, Amerykanie stracili 6 myśliwców. W nocy bombowce typu Mosquito bombardowały Kolonię i zakładały miny na szlakach żeglugi npla. Wszystkie samoloty powróciły do baz.

London, 26.IV. Nocy dzisiejszej niezliczona ilość samolotów niemieckich zrzucała bomby na rejony nadbrzeżne pld. Anglii. Zestrzelono 4 samoloty.

Wielka Brytania nie odda

ZADŃCH TERYTORIÓW STANOM ZJEDNOCZONYM

London, 26.IV. Premier Churchill zapytywany był dziś w Izbie Gmin w związku z raportem konwentu seniorów amerykańskiej Izby Reprezentantów, zalecającym zatrzymanie na stałe przez St. Zjednoczone niektórych baz, udzielonych przez W. Brytanię. Churchill oświadczył: "Nie ma mowy o odstąpieniu na stałe przez W. Brytanię jakichkolwiek terytoriów St. Zjednoczonym."

W KILKU SŁOWACH

- Król Jerzy VI przyjął w środę Churchilla. Była to druga audjencja premiera u króla w ciągu 24 godzin.

- Na froncie włoskim nie zaszły ważniejsze zmiany. Sprzymierzeni poprawili swe stanowiska na przyczółku pod Anzio. Lotnictwo sojusznicze bombardowało liczne obiekty w pld. Włoszech, m.in. w Turynie, Ferrarze i Padwie.

- Churchill oświadczył w Izbie Gmin, że bunt w armii i marynarce greckiej został całkowicie usmierzony.

- Ogłoszono oficjalnie, że Sprzymierzeni utworzyli na lotniskach w rejonie Foggia jedną z największych w świecie baz bombowców.

Z OSTATNIEJ CHWILI

London, 27.IV. Dowódca VIII armii brytyjskiej dokonał inspekcji 2. Korpusu Polskiego we Włoszech. Bojowa postawa i wysoki poziom wyszkolenia żołnierzy polskich zyskały pełne uznanie dowódcy VIII armii.

Moskwa, 27.IV. Ogłoszono oficjalnie, że wojska sowieckie przeszły do przeciwnatarcia w rejonie na pld.-wschód od Stanisławowa, gdzie ostatnio Niemcy rzucili wielkie siły przeciwko wojskom Żukowa.